

M Y Ś Ł N A R O D O W A

TYGODNIK POŚWIĘCONY
KULTURZE TWÓRCZOŚCI POLSKIEJ

374 mg

ROK 1929

I PÓŁROCZE

Nr. Nr. 1 — 27

(nr. 19 skonfiskowany)

Biblioteka Jagiellońska

1003238911

27

WARSZAWA — 1929

REDAKTOR NACZELNY I WYDAWCA: ZYGMUNT WASILEWSKI

REDAKTOR ODPOWIEDZIALNY: JAN REMBIELIŃSKI

SKŁAD GŁÓWNY: AL. JEROZOLIMSKIE 17.

101426

711

S P I S R Z E C Z Y

KULTURA NARODOWA

	str.
Wiara w Polskę, p. J. Rembielińskiego	1
Rzym czy Bizancjum, p. St. Kozickiego	17
Zapomniany rodowód, p. Z. Raczkowskiego	33
Spółczeństwo termitów, p. Z. Raczkowskiego	98
O braku wyobraźni, p. Z. Wasilewskiego	129
Na czworakach, p. Z. Wasilewskiego	161
O stosunek do armji, p. J. Rembielińskiego	193
O różnych demagogjach, p. Wł. Konopczyńskiego	195
Podejrzany romantyzm, p. Z. Wasilewskiego	225
Załamanie wewnętrzne, p. Z. Wasilewskiego	241
Tradycja Trzeciego Maja, p. J. Rembielińskiego	273
Wszystko zapomnieć — wszystko przebaczyć, p. H. Rollickiego	306
Walka o wielkie ambicje, p. Z. Raczkowskiego	321
Wiara w życie, p. Z. Wasilewskiego	353
Poznań — Wilno, p. Z. Wasilewskiego	369
DIALOG z akademikiem, p. J. Rembielińskiego	401

POLITYKA, SPRAWY GOSPODARCZE I SPOŁECZNE

Ku katastrofie konserwatyzmu, p. K. M. Morawskiego	19
Mars i Merkury, p. R. Rybarskiego	49
Ruś a Ukraina, p. St. Strońskiego	65
W sieci niebezpiecznej utopji, p. Wł. Świrskiego	67
Zagadka przyszłości Rosji, p. St. Kozickiego	68
„Credo“ Władysława Sejdy, p. W. Komarnickiego	81
O treść rządów, p. J. Rembielińskiego	97
Od dyktatury do cezaryzmu, p. St. Kozickiego	113
Uгода laterańska, p. A. Żółtowskiego	115
Wobec hasła solidaryzmu, p. Spectatora	117
Myśl zachowawcza i cezaryzm, p. St. Kozickiego	145
O samorząd dla Lwowa i ziem wschodnich, p. Wł. Świrskiego	147
Konserwatyzm na rozdrożu, p. M. Kłiniorskiego	163, 179
Rząd czy prezydent, p. W. Komarnickiego	166
O całość i niepodległość Państwa, p. J. Bartoszewicza	177
Podstawy sporu japońsko-amerykańskiego, p. B. Zaniewskiego	196, 212
Z obozu młodych, p. St. Kozickiego	209
Fałszywa synteza, p. St. L-skiego	210
Świat, kapitał i równowaga, p. St. Szczutowskiego	229
Polskie prawo budżetowe, p. St. Rymara	242, 258
Przesilenie polityki powojennej, p. St. Kozickiego	257
Zagadnienie mniejszości, p. Z. Berezowskiego	305
Kościół i Państwo, p. St. Kozickiego	337
Walka o Górny Śląsk, p. St. Kozickiego	355
Z aktualnych zagadnień skarbowych, p. St. Rymara	372
Po zajęciach lwowskich, p. T. Bieleckiego	385
Dziś i przed laty 10-ciu, p. St. Strońskiego	386
Przemiany angielskie, p. St. Szczutowskiego	388
Z zagadnień faszyzmu (rozmowa z p. Forges Davanzatim), p. Z. Stahla	402
Zapomniani rodacy, p. S. Kotwicę	404
Traktat Wersalski, p. J. Bartoszewicza	417
Traktat i jego wykonywanie, p. St. Strońskiego	418
Przed dziesięć laty, p. St. Kozickiego	420

NAUKA, HISTORJA I FILOZOFJA

Geneza judeocentryzmu, p. F. Konecznego	3
Konjunktura patosu, p. K. L. Konińskiego	20
Towianizm we Włoszech, p. Z. Szymdową	22, 37
Kultura woli, p. L. Konopackiego	34
Poglądy polityczne św. Augustyna, p. J. Rembielińskiego	50
Bardzo ciekawa książka („Skarby wód“ M. Siedleckiego), p. A. Ś.	109
Polityka handlowa Polski, p. A. Świętochowskiego	118
Obyczaj i myśl, p. K. L. Konińskiego	131
Książka o Stanach Zjednoczonych, p. K. Lepszego	182

Edmund Burke, p. Wł. Tarnawskiego	183
Ma manowcach konserwatyzmu, p. K. M. Morawskiego	227
Ostatnia praca samotnego, p. K. L. Konińskiego	232
Mistyka demokratyczna, p. Vlatora	274
Wesoła wiedza, p. Wł. Jabłonowskiego	316
Kryzys kultury współczesnej, p. P. Rybickiego	323
Zaufanie do Rzeczywistości, p. K. L. Konińskiego	339, 358
Cleniom Pułaskiego, p. Wł. Konopczyńskiego	356
„Wyznania“ (św. Augustyna) p. J. B. R.	381

HISTORJA LITERATURY I KRYTYKA

Sabbat (o „Lenorze“ J. Kadena-Bandrowskiego), p. St. Pieńkowskiego	6
„Państwko“ (K. Leczyckiego), p. A. Ś.	29
Przejażdżka w próżni, p. St. Pieńkowskiego	52
Jan Gwałbert Pawlikowski, p. Z. Wasilewskiego	54, 70, 86, 101
Z twórczości Zagadłowicza, p. Z. W.	61
Najnowsza powieść Rodziewiczówny, p. J. R.	77
Do Prusa, nie do Prousta! p. A. Nowaczyńskiego	83
Nowa powieść autorki „Pożogi“, p. Wł. Jabłonowskiego	99
Nowe dramaty K. H. Rostworowskiego, p. R. Bergela	119
Aktualność Dantego, p. Wł. Folkierskiego	134
Jeszcze jedna „Trylogja“, p. W. J.	140
Świadectwo ubóstwa („O prawa społeczne literatury“ F. Goetla), p. J. Rembielińskiego	149
„Ruch Słowiański“, p. Kl. Hrabyka	157
Sen o Słowackim, p. J. E. Skińskiego	172
Nowa książka o literaturze angielskiej, p. L. Konopackiego	198
Krytyczne wydanie „Samuela Zborowskiego“, p. J. Birkenmajera	203
Król Ubu, p. A. Nowaczyńskiego	214
Kilka uwag o nazwisku i rodzie z Gosławic Paska, p. F. Kamockiego	222
Krytycyzm w krytyce literackiej, p. Wł. Jabłonowskiego	231, 245
Pielgrzym, p. St. Strońskiego	261
Kraśniński a młode pokolenie, p. K. M. Morawskiego	262
„Pamiętnik Warszawski“	268
Weyssenhoff jako epik krajobrazu polskiego, p. M. Piszczkowskiego	276
Nowy Shaw, p. A. Nowaczyńskiego	307
Goszczyński w Zakopanem, p. Z. Wasilewskiego	310
Od romantyków do Tetmajera, p. Z. Wasilewskiego	316
„Stare kąty“ (W. Miłaszewskiej), p. J. R.	333
Poemat o Chrystusie (A. Słonczyńskiej), p. J. Rembielińskiego	342
Nowaczyński o Starym Krakowie, p. R. Bergela	343
„Głosy ziemi“ (J. A. Gałuszki), p. R. Bergela	365
Z życia Zorilli, p. B. Zan	375, 390
Léviathan, p. I. Briares	382
W ogniu walki, p. A. Nowaczyńskiego	405, 422
Ewangeliczna opowieść o sercu młującym, p. R. Bergela	428

P O E Z J E

Niebieski Gość (z Poematu o Chrystusie), p. A. Słonczyńską	40
Z cyklu: „Rajskie kartki“, p. St. Bąkowskiego	56
Z Horacego, p. B. Jeziorskiego	56
W sali tronowej (z cyklu: „Wawel“), p. Z. Reutt-Witkowską	120
Poznanie, p. M. Wolską	136
Czerwony Marsz (fragmenty), p. K. H. Rostworowskiego	159
Powrót, p. T. Newlin-Wagnera	185
Tamten świat, p. M. Wolską	280
Z autografu T. Lenartowicza	313
Pamięć, p. M. Pawlikowskiego	408

INEDITA, MATERJAŁY

List Al. Chodźki (podał St. Piłgoń)	8
List Norwida do gen. Mierosławskiego (podała Z. Szymdowa)	151

Zeromski o Kersyce	str. 200	Parlament włoski	str. 252
Notatki Coulincourta, p. F. Chwalboga	246	Tajemnica polityki angielskiej	284
Nieznane listy Goszczyńskiego, p. Z. Wasilewskiego	279	Dyktatura Stalina	331
Dwa listy Antoine Bourdelle'a	350	O system polityki polskiej	362
		Na przełomie	380
		Rząd i parlament w Anglii	396
		Rozbrojenie	410
SZTUKI PLASTYCZNE			
Walka u źródeł sztuki (Jerzy Clemenceau o malarstwie), p. Wł. Folkierskiego	36	T E A T R	
W „Zachęcie”, p. K. L.	46	przez Z. Wasilewskiego	
Wystawa pośmiertna St. Noakowskiego, p. K. L.	126	Misterjum Claudela („Spoczynek dnia siódmego“)	14
Niepotrzebne wystawy, p. K. L.	142	Nowa sztuka Siedleckiego („Włamanie“)	39
Artyści polscy w Rzymie w XVIII w., p. K.	285	„Fantazy”. — „B. B.“ („Dwaj panowie B.“)	125
Wystawa sztuki francuskiej, p. K. L.	334	Król Stefan Batory (St. Szpotańskiego)	205
		Zborowski — Batory (F. Goetla)	238
		Kraszewski na scenie — Propaganda za 3 grosze	318
		„Rozum i głupstwo“ (Wł. Perzyńskiego)	349
		Szopka Szkoły Sztuk Pięknych, p. J. R.	94
		K. H. Rostworowskiego „Niespodzianka“ (po premierze w teatrze krakowskim), p. K. L. Konfińskiego	167
		„Ładna Historia“ (Caillaveta, de Flersa i Reya), p. Zastępcę	382
		Wielki Kram (B. Shawa), p. Zastępcę	413
		G Ł O S Y	
		Gorzkie wspomnienie.—Temida na kuracji.—Dymisja min. Meysztowicza, p. R.	10
		Na fali socjalizmu.—Wobec filmowanych legend, p. Ign.	26
		O pozłom nauki w Polsce.—Z literatury panegirycznej.— Pogłoski, p. R.	42
		Aleksandrowi Świętochowskiemu. — Różnica światopoglądów.— O ochronę większości polskiej	58
		Polska i jej Kościół.—„Gnijmy się... gnijmy“...	74
		W Studzieńcu.—Cud nad Wisłą, p. St. Pieńkowskiego	90
		Przykra książka. — Wspólny front, p. M. W. — Ukraina a Rosja, p. K. Habyrka	106
		Zielony Balonik	123
		Upaństwowienie mieszkań.—Przepiękny entuzjazm radosnej twórczości.—Z życia masonerii p. M. W.	138
		Rozgrywka.—Ruch antymasoński p. M. W.	154
		Wiatr od łoża, p. K. M. M. — Po dymisji min. Czechowicz- a p. Ign.	170
		Rusini w Małopolsce i „Ukraina“, p. A. Małeckiego	187
		Ruś czy Ukraina? p. K.	203
		W cieniu trumny Marszałka, p. E. Ligockiego.—Koniec ra- dosnego początku.—Orgja łupieżstwa	218
		Stronictwo Narodowe.—Więcej powagi.—Rugi.	235
		Zygmunt Krasiński. — Teatr budujący, p. Czarnego Zamoj- szczyka	251
		Szaleństwo Iwana, p. Ign.—Osobliwy wyrok, p. H. R.	266
		Burke o Konstytucji 3 Maja.—Arystofanes o p. Czachow- skim, p. Myopsa.—Niemcy już biją	282
		Barbarzyńska teoria wysp, p. Z. W.	315
		Otwarta kwestja cełu.—Konkretne zadanie	330
		Krzywdy niemieckie w Polsce p. I.—„Znakomity“ i „zna- ny“ publicysta	346
		Znowu groźba, p. H. R.	362
		Narody wybrane, p. St. Pieńkowskiego — O stosunek do mniejszości rosyjskiej, p. I. Ostromeckiego	378
		Józefowi Andrzejowskiemu w hołdzie.—Z tajemnic astro- logii, p. H. Rolickiego.	394
		Za słowami czyny, p. I. R. B.	410
		W dziesięciolecie Traktatu Wersalskiego	426
		LIBERUM VETO	
		przez Al. Świętochowskiego — w każdym n-rze.	
		O F E N S Y W A	
		przez A. Nowaczyńskiego — w każdym n-rze.	
		NA MARGINESIE	
		fejleton zbiorowy — w każdym n-rze.	
		BIBLIOGRAFJA	
		Ruch wydawniczy, Z literatury zagranicznej i t. d. — w każdym n-rze.	
WYCHOWANIE NARODOWE			
Pan Gomuła i pacyfizm, p. Outsidera	28		
O zjednoczenie związków zawodowych (—)	45		
Uwagi o polskim systemie wychowawczym, p. K. Habyrka	60		
Propaganda pacyfistyczna, p. M. R.	76		
DIALOG o reformie szkolnej, p. T. Józefowicza	91		
O ruskich szkołach powszechnych w Małopolsce Wschod- niej (tak zwanych prywatnych), p. Lwowianina	108		
„Iskry“, p. J.	124		
Z pedagogiki sanacyjnej, p. St.	155		
Szkoła sowecka i jej zadania wychowawcze, p. Z. Szmyd- towa	172		
Nieco o Korczaku, p. T. Józefowicza	188		
Wiatr od Wschodu, p. S. C.	237		
Wniosek „Wyzwolenia“ w sprawie nowego ustroju szkol- nictwa, p. T. D.	254		
Sprawa wykształcenia kobiet, p. A. A.	267		
Jeszcze o wykształcenie kobiet, p. A. A.	284		
Oczekujemy czynów, p. T. D.	316		
Program min. Światalskiego	332		
O polityce oświatowej i wychowawczej, p. J. Kowalskiego	347		
Książka o francuskich nauczycielach - socjalistach, p. T. D.	364		
Spadek Wasyla Wyszywanego, p. I.	380		
O charakterze i pseudocharakterze, p. J. Korn.	397		
Na marginesie sprawy „Spasowiaków“, p. T. Józefowicza	411		
Międzynarodowy Związek Stowarzyszeń Nauczycieli Szkół Powszechnych, p. K. Klim.	425		
NEKROLOGI			
Karol Dawidowski	12		
Stefan Bądryński, p. St. Dąbrowskiego	122		
Wiktor Porzeźliński	190		
Antoni Lange	191		
Foch, p. St. Kozickiego	194		
Zofja Kowerska, p. Z. W.	202		
Artur Gruszecki, p. R. Bergela.	270		
X. Józef Londzin	270		
Jadwiga Natansonowa	270		
Stanisław Szayna	334		
Kazimierz Stabrowski, p. W. Gentil-Tippenhauer	414		
Z POLITYKI ZAGRANICZNEJ			
przez p. St. Kozickiego			
Likwidacja następstw wojny	11		
Powrót królów	27		
Czterdziestolecie Bulanzymu	44		
Abdykacja króla Amanullaha	59		
Złudzenia i rzeczywistość	75		
Pakt Kelloga	91		
Mniejszości narodowe	107		
Rozwiązanie sprawy rzymskiej	124		
Następca Konstantyna	140		
„...A fool's Paradise“	155		
P. Stresemann w roli Fillpa	171		
Armja francuska	187		
Polska i Rosja	203		
Z krajów dyktatury	220		
Trójporozumienie	236		